

Nationaal Congres Openbaar Vervoer

27 en 28 maart 2014, Regardz Meeting Center Eenhoorn in Amersfoort

Masterclass 'Transitie naar Zero Emissie Busvervoer in de praktijk'

28 maart 2014, 10.00 uur – 16.00 uur, Regardz Meeting Center Eenhoorn in Amersfoort

Deze dag wordt verzorgd door de Stichting Zero Emissie Busvervoer

Programma

De Stichting Zero Emissie Busvervoer stimuleert al ruim anderhalf jaar de transitie naar emissievrij busvervoer en deelt graag haar ervaringen in de Masterclass: 'Transitie naar Zero Emissie in de praktijk'. Wat is nodig om zero emissie busvervoer te realiseren? Aan de hand van praktijkvoorbeelden uit de pilots van de Stichting komen kansen en problemen van de publiek-private samenwerking aan de orde.

In het ochtendprogramma van de Masterclass 'Transitie naar Zero Emissie Busvervoer in de praktijk' wordt ingegaan op de technische, financiële en juridische veranderingen die nodig zijn voor een transitie. Praktische vragen zoals: 'Hoe regel je zero emissie busvervoer?', 'Hoe past zero emissie busvervoer in een nieuwe concessie?' en 'Hoe organiseer je samenwerking van nieuwe partners in een consortium?' zullen in de Masterclass worden besproken.

Ontvangst vanaf 9.30 uur

10.00 uur: Welkom door de dagvoorzitter ochtendprogramma:

Bruno Bruins, Voorzitter Raad van Bestuur UWV

10.10 uur: Inleiding, Ellen Lastdrager, General Program

Director Stichting Zero Emissie Busvervoer

10.20 uur: Juul van Hout, Directeur Regio Zuid & Oost

Conexxion (Pilot Gelderland, **A, B, C**)

10.40 uur: Karin Horck, Manager Openbaar Vervoer

Provincie Brabant (Pilot Brabant **A, B, C**)

11.00 uur: *Koffiepauze*

11.30 uur: Alexander Hablé, Transitie manager

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (**A**)

11.50 uur: Bert De Colvenaer, Executive Director,

FuelCellandHydrogen Joint Undertaking (**B**)

12.10 uur: Petra Heemskerk, Advocaat CMS Derks Star

Busmann (**C**)

12.30 uur: *Lunch*

A. Technisch: Emissievrij busvervoer vraagt om een efficiënte aandrijflijn zonder uitstoot van schadelijke stoffen vanaf de bus. Op grond van bestaande kennis en ervaringen lijkt een elektrische aandrijflijn het meest energie-efficiënt. Daarbij bestaan meerdere mogelijkheden voor de uiteindelijke energiebron (waterstof, windenergie, aardgas of anders).

B. Financieel: Een andere manier van energievoorziening vraagt om investeringen binnen en buiten de bus. Het materiaal van de bus zelf moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Bij mogelijke investeringen 'buiten' de bus kan worden gedacht aan accuwisselstations, snellaadvoorzieningen en 'smart grids'. Om deze forse investeringen rendabel te kunnen doen, zijn een passende omvang van de investeringen (schaalvoordelen) en een passende afschrijvingstermijn van belang. Randvoorwaarde is dat de totale kosten niet toenemen (totalcost of ownership). Dit vraagt om een andere wijze van financieren dan nu gebeurt in het busvervoer.

C. Juridisch: Deze andere manier van financieren van materieel en energiecomponent moet mogelijk zijn binnen het stelsel van vervoersconcessies. Een vervoersconcessie is een vergunning, verleend door de overheid, om in een bepaald gebied het openbaar vervoer te mogen verzorgen. Bovendien moet per regio maatwerk kunnen worden geleverd. Dit vraagt om onderzoek naar de inrichting van concessies. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft aangegeven bereid te zijn hierin te participeren.

In het middag programma kan de kennis die in de ochtend is opgedaan in praktijk worden gebracht bij het 'TCO-spel'. TCO staat voor *total cost of ownership*. Door het spelen van dit spel wordt kennisgemaakt met de door de Stichting ontwikkelde TCO-structuur en worden dilemma's die spelen bij de transitie naar zero emissie busvervoer inzichtelijk gemaakt.

13.30 uur: *Middagprogramma*

Start middagprogramma onder voorzitterschap van Marijke van Haaren, Voorzitter Stichting Zero Emissie Busvervoer

13.35 uur: Demonstratie van de TCO-simulator als hulpmiddel in de transitie

Pieter Tanja, Technisch Programma Directeur Stichting Zero Emissie Busvervoer

13.45 uur: Gebruikers van de TCO-simulator aan het woord

Tweegesprek tussen Will Bierens, Hoofd inkoop Veolia Transport en Ellen Lastdrager

14.00 uur: Praktische inleiding TCO-spel, Pieter Tanja

14.10 uur – 15.30 uur: TCO-spel (theepauze tijdens TCO-spel)

De groep wordt ingedeeld in subgroepen die onder leiding van een spelleider het TCO-spel spelen

15.30 uur: Terugkoppeling van het TCO-spel/discussie onder leiding van Pieter Tanja

15.50 uur: Afsluiting door de voorzitter van het middagprogramma

16.00 uur: *Einde programma*

De Stichting Zero Emissie Busvervoer heeft als doel dat uiterlijk in het jaar 2025 alle bussen in het openbaar vervoer in Nederland geen schadelijke stoffen meer uitstoten. De bussen worden elektrisch aangedreven. Voor de efficiënte 'voeding' hiervan kunnen duurzame energiebronnen worden gebruikt. Een belangrijk uitgangspunt is dat de totale kosten in de situatie met zero-emissiebussen niet hoger zijn dan in de situatie met bussen met Euro5-normering. Dit gebeurt aan de hand van de door de Stichting Zero Emissie Busvervoer ontwikkelde TCO (Total Cost of Ownership)-structuur. Het blijkt nodig om bestaande belemmeringen op organisatorisch, bestuurlijk en technisch gebied aan te pakken. Dat kan alleen als alle partijen in de keten samenwerken: vervoerders, producenten, overheden, financiële instellingen, kennisinstellingen en belangenorganisaties.

In maart 2013 verzorgde de Stichting Zero Emissie Busvervoer binnen het OV-congres ook een Masterclass. Tijdens deze Masterclass, 'Transitie naar Zero Emissie Busvervoer', kon de deelnemer van gedachten wisselen met opdrachtgevers, bestuurders en beleidsambtenaren of portefeuillehouders en vervoerders, maar ook met aanbieders van voertuigen, infrastructuur en energie.